

Polio i nutidens Danmark. Er postpolio-patienter opgivet af systemet?

Polio-patienter kan komme ud for, at selv læger ser ganske uforstående ud, når de nævner sygdommen polio, der ellers har været en af menneskehedens svøber siden oldtiden. Desværre er sådanne "lægelige eksperter" næppe ene om deres uvidenhed, for ellers ville der være langt større opbakning omkring de tilbageværende polio-ofre, der for de flestes vedkommende efterhånden befinder sig i det, man kunne kalde "alderdommens vår", og hvoraf mange nu også er blevet ramt af post-polio.

Hovedrepræsentanten for en samlet poliobehandling i Danmark hedder PTU, og det er det foreløbig sidste led i arvefølgen efter Landsforeningen mod Børnelammelse (: polio), der blev stiftet i 1945 og skiftede navn til Polioforeningen i forbindelse med indvielsen af rehabiliteringscentret på Tuborgvej 5, den 30. april 1956. Store globale polioepidemier i 1940'erne og især 1950'erne havde opskræmt den danske befolkning, der blev vidne til, hvordan ialt mindst 24.000 sunde og raske danskere - flest børn - blev ramt af den frygtede poliovirus, der angriber centralnervesystemet og alt for ofte fører til kvælningsdøden eller alvorlige handicaps. Offerviljen var stor, og Polioforeningen fik ikke bare økonomisk støtte af de syges slægtninge, men af andre, der kunne se, at der måtte skabes gode vilkår for genoptræning og behandling, ikke mindst fordi der først kom en brugbar vaccine i 1955, så alle - også de selv - var længe i fare for at blive ramt.

Oprindeligt bestod foreningen altså udelukkende af polioramte og deres pårørende, men i 1985 blev også de trafik- og ulykkesskadede optaget som nye medlemmer, og i forbindelse med 50 års-jubilæet i 1995 blev målgruppen udvidet til også at omfatte piskesmældsrømte. Foreningen ændrede navn til PTU (: polio-, trafik- og ulykkesskadede) i 1985 og har omkring 6000 aktive medlemmer og 2700 støttemedlemmer.

Spørgsmålet er dog, om PTU stadig er den bedste repræsentant for behandlingen af polio-ofre i Danmark, nu hvor polio er blevet en glemt og dermed under-privilegeret sygdom. Desværre lader det nemlig til, at behandlerystemet ikke aner, hvad de skal stille op med denne patientgruppe, netop nu hvor der sker yderligere forværringer af deres funktionsniveau, fordi de overfalder af de nye smerter, ubeskrivelige træthed - osv., osv., der følger med post-polio. Mange patienter havde sat deres lid til en bekostelig Gammaglobulin-behandling, men den blev opgivet, hvilket formodentlig skyldes, at post-polio-patienterne befinder sig i en aldersgruppe, hvor de ikke længere er af interesse for arbejdsmarkedet.

PTUs bud på en behandling er ifølge deres brochure "Værd at vide om polio": (s. 5): "Massage, varme, afspænding", idet den stadig udokumenterede akupunktur også nævnes som en mulighed. I den gamle Polioforeningen på Tuborgvej bestod den typiske behandling af varme(-pakninger), ultralyd, elektrisk stimulation, der fik de døde eller halvdød muskler til at spjætte, så det grangiveligt så ud, som om de blev vakt til live igen, et vist mål af motion, "rystepudser-massage", strækøvelser og det, der virkelig gjorde udslaget, nemlig dybdemassage for at løsne de muskelfibre, der er spastiske eller forkrampede, samt bindevævsmassage. Formålet med den manuelle massage var altså at fremme udskilning af affaldsstoffer i musklerne. Udstrækningsøvelserne var specielt beregnet til de muskler der let går i krampe, og som forårsager forkerte, skæve stillinger. Intet af dette, der overalt fremhæves som den

bedste behandling, finder man hos dagens PTU eller hos hovedparten af alment praktiserende fysioterapeuter.

De gamle PTU-fysioterapeuter var både knalddygtige og benhårde, og behandlinger hos dem kunne være ret smertefuld, men det rykkede grænser, fordi de var blevet oplært til at kunne mærke forandringer i væv og muskler. Havde patienten seneknuder eller aflejringer, så formåede de både at finde og at behandle dem. Desværre sigter fysioterapi-uddannelsen ikke på denne kunnen, men forsøger at skyde genvej, f.eks. via akupunktur.

En ting er i hvert fald sikker: massage kommer ind på en klar 1. plads som mest effektfulde behandling. 67% af de adspurgte patienter synes, det har en god effekt, og ingen mente det ikke havde effekt.

Bemærkelsesværdigt er det, at traditionelle træningsøvelser kommer ind langt nede på listen og anses kun at have en effekt hos 25% af poliooverleverne. (Undersøgelsen stammer fra International Post Polio Support Organization og man kan også se den omtalt på deres magasin fra marts) = <http://www.ippso-world.org/ippso-info/mag/200803.htm>

Beklageligvis går den fremherskende indstilling tilsyneladende ud på at skabe en større fysisk afstand til patienten, sådan at behandleren ikke engang behøver at blive hos patienten, men kan forlade ham/hende, medens akupunktur-nålene angiveligt virker. Derfor har behandleren heller ikke nogen som helst fornemmelse for de processer, der foregår i vævet, og som skaber aflejringer, men ser udelukkende på styrke. Dette er latterligt, når det gælder poliopatienter, der hverken har, kan få fuld muskelstyrke eller overhovedet må træne mere end højst 65% af det, andre kan stile imod.

Desværre er polio ikke bare glemt her i landet, men også andre steder verden over. Kopper er den eneste sygdom, man har fået udryddet én gang for alle, og man kunne have håbet, at det ved en fælles, global indsats også ville ske med polio, men nej, for der savnes henved \$1 billion til videreførelsen af denne kamp: The Global Polio Eradication Initiative (GPEI) = <http://www.polioeradication.org/>

Her må man sige, at der bliver sparet det forkerte sted, og det skyldes, så vidt jeg kan se, at de enkelte befolkningers uvidenhed om, hvad det er, verdenssamfundet er oppe imod, er så kolossal. Navne som Franklin D. Roosewelt, Rosa Abrahamsen og Lis Hartel vækker sikkert ikke minder om tapre polio-ofre længere. Til gengæld kan også nutidens danskere komme til at opleve, hvordan hans/hendes nabo rammes af sygdommen, for denne kunne jo være en ikke-vaccineret indvandrer fra f.eks. Afrika eller Asien.

<http://polio.emedtv.com/polio/polio-treatment.html>

<http://polio.emedtv.com/post-polio-syndrome/post-polio-syndrome.html>

http://www.postpolio.dk/p/index.php?option=com_content&view=article&id=116:postpolio-syndrome-og-senfr-efter-polio-er-der-forskell&catid=16:hvad-er-postpolio&Itemid=132

http://en.wikipedia.org/wiki/Cochrane_Collaboration

http://www.postpolio.dk/p/index.php?option=com_content&view=article&id=354:fakta-om-gammaglobulin-behandling-og-virkning&catid=20:medicinsk-behandling&Itemid=134

http://www.postpolio.dk/p/index.php?option=com_content&view=article&id=79&Itemid=136

<http://www.cdc.gov/polio/>

<http://www.cdc.gov/polio/updates/>

<http://www.cdc.gov/polio/plan/>

http://www.postpolio.dk/p/index.php?option=com_content&task=view&id=285&Itemid=126

http://www.postpolio.dk/p/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=56&Itemid=45

Else Cederborg